

Ylityö- ja vapaa-ajalla matkustamisen kiello

TOIMINTAOHJEET

Ylemmät Toimihenkilöt YTN ry on julistanut paperiteollisuuden ylempiä toimihenkilöitä koskevan ylityökiellon ja vapaa-aikana matkustamisen kiellon alkamaan 1.9.2010 kello 6.

Kielto on laillinen, koska ylitöistä ja matkustamisesta säännöllisen työajan ulkopuolella on aina muutoinkin oikeus kieltäytyä. Ylityön tekeminen ja vapaa-aikana matkustaminen vaatii työaikalain 18 §:n mukaan aina työntekijän suostumuksen.

Kiellon aikana työskennellään ja tehdään työmatkoja vain säännöllisenä työaikana.

Ylityökiellon voimassa ollessa paperiteollisuuden sopimuksen piiriin kuuluvat ylemmät toimihenkilöt pitäytyvät säännöllisessä työajassaan, joka on yleensä 7,5 tai 8 tuntia vuorokaudessa maanantaista perjantaihin.

Liukuvasta työajasta huolimatta pidättäydytään normaaliin työpäivään eli ei jatketa työskentelyä yli normaalin päivittäisen työajan. Ylityökiellon aikana liukumasaldoa ei siis saa kerryttää.

Varallaolo, hälytysluontoinen työ ja puhelinohjeet

Vapaamuotoista tai sidottua varallaoloa ei tehdä eikä hälytystilanteessakaan lähdetä ylityöhön työpaikalle.

Puhelimitse ei anneta ohjeita säännöllisen työajan ulkopuolella.

Jos henkilö on työnantajansa kanssa sopinut henkilökohtaisesti varallaolosopimuksia, hänen tulee ilmoittaa työnantajalle, että liiton päätösten mukaisesti hän ei voi suorittaa sopimaansa varallaoloa.

Uusia varallaolosopimuksia ei 1.9. 2010 kello 06.00 jälkeen tehdä.

Lisätyö

Lisätyötä ei tehdä, se on ylityökiellon piirissä.

Työtuntijärjestelmän muutos

Työtuntijärjestelmään ei saa tehdä muutoksia, jos sillä pyritään kiertämään ylityösäännöksiä.

Työajan pidentäminen ja työaikakokeilu

Työajan tilapäinen pidentäminen ja työaikakokeilu ei ole luvallista ylityön kiertotarkoituksessa.

Työajan porrastaminen, vuorotyö

On mahdollista, että työnantajat pyrkivät selviytymään tilanteesta järjestelemällä työajan alkamis- ja päättymisajankohtia. Tällöin on huomattava, että siirtyminen esimerkiksi porrastettuun työaikaan on paikallinen sopimisasiä. Se merkitsee myös sitä, ettei työajan sijoittelu yleensä ole työnantajan yksipuolisesti määrättävissä, vaan siitä on sovittava. Vallitsevassa tilanteessa sopimuksia ei ole syytä tehdä.

Sijaisuus

Sijaisuus voidaan hoitaa normaalin työajan sisällä. Työajan ulkopuolella sijaisena ei toimita.

Ennen ylityökieltoa sovitut ylityöt

Ennen ylityökieltoa sovitut ylityöt ei tehdä, ne ovat ylityökiellon piirissä.

Komennustyöt

Ylityötä ei tehdä työkomennuksen aikana. Matka-aikaa ylityökielto ei koske, mutta kun yhdessä ylityökiellon kanssa on annettu vapaa-aikana matkustamisen kiello, noudatetaan käytäntöä, että ainoastaan työajalla matkustetaan.

Koulutus työajan ulkopuolella

Työnantajan järjestämään ammatilliseen koulutukseen voidaan osallistua myös säännöllisen työajan ulkopuolella. Sen sijaan toimiminen kouluttajana kuuluu ylityökiellon piiriin.

Päivystäminen ylityö- ja vapaa-ajalla matkustamisen kiellon aikana

Normaalitilanteessa ei pidä töihin ryhtyä eikä puhelimesakaan ohjeita antaa säännöllisen työajan ulkopuolella (kts. YTN Toimintaohjeet, kohta Varallaolo, hälytysluontoinen työ ja puhelinohjeet). Mikäli taas tapahtuu joku suurempi ennakoimaton ongelma, joka poikkeaa säännöllisestä toiminnasta ja uhkaa henkeä, terveyttä, omaisuutta sekä ympäristöä, täyttää se hätätyön tunnusmerkit ja on siten luvallisten töiden piirissä (kts. YTN toimintaohjeet kohta Hätätyö).

Työnantajalla on periaatteessa mahdollisuus hakea YTN:n keskuslakkotoimikunnalta työlupia hankaliin erikoistapauksiin. Lupahakemukset käsittelee YTN:n keskuslakkotoimikunta. Lupa-asioissa kannattaa kääntyä Jaana Sääksbergin puoleen (jaana.saaksberg(ät)ytn.fi)

Mikäli tilanne tuntuu työnantajasta vaikealta järjestää, työnantajaa voi kehottaa kääntymään Metsäteollisuus ry:n puoleen ja vauhdittaa sopimuksen tekemistä.

Hätätyö

Jos työ täyttää työaikalain mukaiset hätätyön tunnusmerkit, työ suoritetaan.

Ennen työn suorittamista on syytä tarkistaa hätätyön tunnusmerkkien toteutuminen. Hätätyöhön liittyvien lakien mukaan tunnusmerkit täyttyvät, kun luonnontapahtuma, tapaturma tai muu seikka, jota ei ole voitu ennakoita, on aiheuttanut keskeytyksen liikkeen, laitoksen tai yrityksen säännöllisessä toiminnassa tai vakavasti uhkaa johtaa sellaiseen keskeytykseen tai hengen, terveyden tai omaisuuden joutumiseen vaaranalaiseksi.

Jos edellä mainituista seikoista syntyy epäselvyyttä, on syytä olla yhteydessä YTN:n asiamiehiin tai aluetoimistoihin.

Työnantajan on työaikalain 21 §:n 3 momentin mukaan viivytyksettä tehtävä työsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus hätätyön syystä, laajuudesta ja todennäköisestä kestoajasta. Ilmoituksessa on oltava myös työntekijöiden luottamusvaltuutetun lausunto

Aloittamis- ja lopettamistyöt

Aloittamis- ja lopettamistyöt ovat ylityökiellon ulkopuolella, jos ne toistuvat säännöllisesti ja niistä maksetaan ns. könttäkorvaus. Ensisijaisesti tulee kiinnittää huomiota säännöllisyyteen. Uusia sopimuksia ei tehdä.

Ulkopuolisen työvoiman käyttö

Ulkopuolisen työvoiman käytön osalta on noudatettava yt-lain määräyksiä. Niiden mukaan työnantajan on tehtävä suunnitellusta käytöstä etukäteen ilmoitus luottamusmiehelle, joka voi vaatia asian käsittelemistä yt-menettelyssä. Tänä aikana ulkopuolista työvoimaa ei saa ilmestyä työpaikalle.

Mahdolliset rikkomukset tulee välittömästi ilmoittaa liittoon.

Järjestäytymättömät henkilöt

Myös YTN-liittoihin kuulumattomien paperiteollisuuden ylempien toimihenkilöiden tulee noudattaa YTN:n asettamaa ylityökieltoa ja vapaa-ajalla matkustamisen kieltoa. Jäsenet voivat kehottaa ja valvoa, että he noudattavat ylityökieltoa. Luonnollisesti paras ratkaisu on, että järjestäytymättömätkin saadaan liittymään omaan YTN-liittoonsa.

Työnantajan painostusta rikkoa laillinen työtaistelutoimi ei pidä suvaita. Mikäli työnantajan puolelta ilmenee epäasiallista käytöstä, kuten uhkailua tai painostusta kiellon rikkomiseen, tulee ottaa yhteyttä välittömästi omaan henkilöstön edustajaan sekä YTN:öön.